



Smjernice za demografsku revitalizaciju nastale u sklopu projekta „Mreža 2050 – Demografija, od odgovora do izazova”

Na temelju dugogodišnjeg iskustva bavljenja demografskim temama, međusektorskog pristupa i provedenih istraživanja iz područja iseljavanja mladih iz Hrvatske, demografskog potencijala hrvatskog iseljeničtva te migracija i nacionalne sigurnost u sklopu projekta „Mreža 2050 – Demografija, od odgovora do izazova”, kao partneri i članovi tematske mreže predlažemo smjernice za razvoj javnih politika iz 6 područja:

1. Bolje pozicioniranje politike demografskog razvoja unutar institucionalnog ustroja

- donijeti Strategiju demografske revitalizacije Republike Hrvatske, uključiti mlade u radne skupine za izradu budućih strategija te održavati godišnje konferencije ili okrugle stolove na kojima bi se raspravljalo o (ne)ostvarenim ciljevima strategije
- aktivirati rad Vijeća za demografsku revitalizaciju, u većoj mjeri uključiti druge aktere te uspostaviti institucionalni okvir, suradnju, komunikaciju i odgovornosti vezano uz politiku demografskog razvoja
- imenovati potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske koji će koordinirati rad svih državnih tijela relevantnih za demografsku i useljeničku politiku
- osnovati saborski odbor koji se izričito bavi demografskim razvojem Republike Hrvatske te se voditi kriterijem stručnosti i izvrsnosti kod uključivanja članova izvan Hrvatskog sabora
- planirati više od postojećih sredstava za poslove u nadležnosti Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade, kao i za demografske mjere u nadležnosti drugih tijela državne uprave
- planirati nove pozive za projekte iz Fondova EU iz područja demografije

2. Povećanje uključenosti države u brigu i zaštitu (mladih) obitelji

- delimitirati naknade plaće tijekom roditeljskog dopusta
- uvesti izdašni univerzalni doplatka za djecu s godišnjom indeksacijom ili s povećanjem za svaku godinu života djeteta zbog porasta troškova obitelji neovisno o imovinskom statusu i mjestu stanovanja

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Svjetskog saveza mladih Hrvatska.



- definirati ekonomsku cijenu usluga dječjih vrtića na razini države te razviti model financiranja u kojem s trećinom sudjeluju država, JLS i roditelji
- nastaviti poboljšavati položaj roditelja na tržištu rada, s naglaskom na poticanje roditelja djece do 8. godine na korištenje prava na rad na izdvojenom mjestu
- omogućiti roditeljima s 3 i više djece, gdje organizacija rada to dopušta, radno vrijeme u jutarnjim smjenama
- dodatno porezno rasteretiti roditelje s 3 i više djece te s obzirom na mjesto prebivališta
- osigurati podršku države JLS u financiranju statusa roditelja odgojitelja roditeljima s troje ili više djece u područjima u kojima postoje specifična obilježja i potrebe za takvu mjeru te voditi računa da se roditeljima odgojiteljima u posljednjoj godini korištenja mjere osigura odgovarajuća edukacija za uspješniji povratak na tržište rada

3. Olakšanje procesa zapošljavanja i poboljšanje radnog položaja mladih

- nastaviti povećavati udio zaposlenih na neodređeno vrijeme s posebnim naglaskom na mlade osobe
- zadržati pravo poslodavca na oslobođenje od plaćanja doprinosa na osnovicu za mladu osobu
- uvesti 100% umanjene poreza i prireza svim mladim zaposlenim osobama do navršene 30. godine
- povećati mjesečni paušalni iznos potpore za pripravništvo s godišnjom indeksacijom
- izdašnije stipendirati učenike deficitarnih obrtnih zanimanja
- omogućiti studentima zapošljavanje u zadnjem semestru na pola ili nepuno radno vrijeme putem vaučera (ili kakvog drugog sredstva) posredstvom kojih će studenti izrađivati praktični diplomski rad kod određenog poslodavca i pritom imati mogućnost sklapanja stalnog radnog odnosa

4. Rješavanje stambenog pitanja mladih i mladih obitelji

- izraditi strategiju stambenog zbrinjavanja s posebnim naglaskom na rješavanjem stambenog pitanja mladih
- razviti modele javnog najma, kako općenito, tako i s mogućnošću otkupa nekretnine, posebice za mlade obitelji
- poticati privatne investicije u gradnju stanova za dugoročni najam
- povećati porezno opterećenje iznajmljivačima apartmana



5. Stvaranje životnih uvjeta i poticajne okoline za povratak iseljenika

- jasno zakonski odrediti definicije iseljenika, povratnika i useljenika te njihova prava i obveze
- institucionalno i organizacijski urediti odnos države prema povratnicima i useljenicima
- uspostaviti jedinstvenu višezjezičnu aplikaciju za povratnike i useljenike na kojima će biti dostupne sve potrebne informacije vezane uz povratak i useljavanje u Republiku Hrvatsku
- osloboditi na određeno razdoblje povratnike na plaćanje poreza na prihode od autorskih naknada, mirovine inozemnog podrijetla, dividende itd.
- omogućiti povećanje osobnog odbitka i dodatnih povlastica mladima i mladim obiteljima koje se odluče na povratak u demografski najugroženije dijelove Republike Hrvatske
- uspostaviti poslovni forum visoke razine koji bi uključivao ekonomski najutjecajnije predstavnike Republike Hrvatske i dijasporu putem kojeg bi se savjetovalo potencijalne ulagače o ulaganju u Hrvatsku, informiralo ih se o poreznim olakšicama i drugim beneficijama te pružalo podršku pri pokretanju poslova u domovini

6. Uspostavljanje migracijske politike i poboljšanje sustava praćenja migracija

- izraditi migracijsku politiku Republike Hrvatske s naglaskom na provođenje selektivne imigracijske politike te integracije povratnika i useljenika
- uvesti registar stanovništva
- urediti službenu migracijsku statistiku s naglaskom na povećanje kontrole prijave i odjave prebivališta, kao i na bolje praćenje podataka o stranim radnicima

Pored svega toga, potrebno je:

- izraditi evaluaciju zakonskih i podzakonskih akata kako bi se utvrdila loša i destimulirajuća zakonska rješenja u provođenju demografske revitalizacije te izvršiti njihove izmjene
- modernizirati sustav prikupljanja podataka i praćenja javnih politika iz područja demografije koji će doprinijeti kvaliteti istih
- graditi konsenzus političkih aktera oko ublažavanje depopulacije kako bi se osigurao kontinuitet dobrih javnih politika
- unaprjeđivati kvalitetu života i životni standard kroz stalno poboljšavanje poslovne klime za investitore; povećavanje minimalne i medijalne plaće; unaprjeđivanje prometne



povezanosti urbanih i ruralnih područja; povećavanje kvalitete i dostupnosti interneta, osobito u ruralnim područjima te ulaganje u javnozdravstvene kampanje

Suradnici Tematske mreže u izradi smjernica za razvoj javnih politika utemeljenih na dokazima:

Svjetski savez mladih Hrvatske
Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu
Institut za migracije i narodnosti, Zagreb
Udruga mladih i diplomiranih studenata Fakulteta ekonomije i turizma “Dr. Mijo Mirković”
Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli
Centar za karijere mladih Dubrovnik
Klub studenata geografije Zagreb
Udruga mladih i studenata Split Misli
Udruga obitelji s četvero i više djece Cetinskog kraja
Udruga iseljenika, povratnika i useljenika
Mladi Sikirevaca i Jaruga
Općina Antunovac
Sindikata radnika u predškolskom odgoju i obrazovanju Hrvatske
Kreativna udruga mladih LIMES
Udruga Pragma
Udruga mladih Kolektiv
LAG PRIZAG

Vanjski stručnjak za mentoriranje:

Izv. prof. dr. sc. Tado Jurić, Hrvatsko katoličko sveučilište